

skuelse af Livet. Jeg ved, at en ganske enkelt mellem de Ikke-kristne kan bevare sin Sjæl saa levende, at han aldrig ophører at begære og søge den Sandhed, der stadig unddrager sig hans Blik. Et saadant Menneske bærer ikke Opgivelsens Mærke. Men Reglen er, at Sjælens Spændstighed og Sandhedstørst ikke bevares saaledes. Og skønt der er andre Veje at slaa ind paa — man kan jo gaa op i materielt Velvære eller Bekymring, man kan ogsaa prøve paa at holde sig i en stadig Skepsis, eller Fortvivlelsen kan blive „det kontinuerlige i Tilværelsen“, der oftest holdes nede men bryder frem som Uvejir over Sjælen — o. s. v. saa er det, — saa vidt jeg har set — det almindeligste og visseste, at Mennesker slaar ind paa en af hine to Veje.

Det er ikke saa underligt, at Frk. Joh. forgæves søger Forklaring af, hvorledes „en ny og højere Sandhed“ gaar op for Mennesket, ti derom var der slet ikke Tale i den hele Artikel, saalidt som om Betydningen af at bevare det engang erhvervede. Naar Frk. Joh. tager Ordet til bedste for tro Vedhængen ved vunden Overbevisning, da er der meget sandt, i hvad hun siger. Men, naar hun mener, at selv om et Menneske har gjort, hvad man kalder „et daarligt Parti“ eller er kommen ind i et „miserabelt Forhold“, saa er det hæderligere og trofastere at gøre det mest mulige ud deraf end at bryde dermed, saa passer dette ikke, naar det er Forholdet til Sandheden, der er Tale om. Man bryder ikke med sin Ven eller Hustru, selv om man opdager, at de er mindre fuldkomne, end man ventede. Men hvad der er ret og trofast mod Mennesker, bliver Uærlighed overfor Sandheden. Opdager et Menneske, at han er i Vildfarelse, saa har han, selv om ærlig Overvejelse førte ham ind i Vildfarelsen, intet andet at gøre end at søge ud deraf. Og selv om han skal bryde med noget af det, der er stærkest i hans Væsen, ja, om hans Væsen saaredes saaledes, at han sent forvandt det, saa maa han gøre det, saa stærkt og afgørende, som han kan, netop for at undgaa det alt ødelæggende, at leve ud fra falske Grundforudsætninger. Og han kan gøre det i Tillid til, at den Sandhed, der har slaaet ham saa dybe Saar, vil ogsaa have Lægedommens Kraft for hans Sjæl.

Kun Frk. Joh.s Opfattelse af, at det at blive Kristen sker gennem en Tankeakt, har bragt hende til at tro, at jeg mente, Tankens Fortvivlelse var nok til at føre til Kristendom. Det viser sig tværtimod ofte, at man kan være aldeles haabløs over for Muligheden af at naa til Forstaaelse af Livets Gaade og alligevel ganske uden Forstaaelse af Trangen til en Frelser, og uden denne Trang findes Frelseren ikke.

Derfor kan man tænke sig et Menneske, der delte Frk. Joh. for mig smukke Opfattelse, at „Livet bestaar i det at komme videre,“ og som uden at have oplevet Tankens Fortvivlelse blev